

Guía Docente

Datos Identificativos					2020/21
Asignatura (*)	Patrimonio Cultural e Museoloxía		Código	710521002	
Titulación	Mestrado Universitario en Estudos Avanzados en Museos, Arquivos e Bibliotecas				
Descritores					
Ciclo	Período	Curso	Tipo	Créditos	
Mestrado Oficial	1º cuatrimestre	Primeiro	Obrigatoria	6	
Idioma	CastelánGalego				
Modalidade docente	Presencial				
Prerrequisitos					
Departamento	Humanidades				
Coordinación	Villaverde Solar, Dolores		Correo electrónico	dolores.villaverde@udc.es	
Profesorado	Villaverde Solar, Dolores		Correo electrónico	dolores.villaverde@udc.es	
Web					
Descrición xeral	Asignatura que permite coñecer a evolución das distintas técnicas artísticas ao longo da Historia a través das súas realizacións máis sobranceiras, achegándose aos distintos materiais e aos seus métodos de traballo, conservación e difusión. Coñecer os antecedentes e historia da conservación e restauración das obras de arte até o século XX. Analizar o concepto actual de Ben Cultural e o de Museo				

Plan de continxencia	1. Modificacións nos contidos En principio non se modifican ? Metodoloxías docentes que se manteñen As metodoloxías docentes se manteñen. ? Metodoloxías docentes que se modifican Se hai que cambiar a modalidade de presencial a non presencial, cambia a sesión maxistral que ao non poder ser presencial se muda pola entrega ao alumnado dos temas e imaxes necesarias para o desenrolo da materia. Completando con vídeos explicativos e artigos en Pdf 3. Mecanismos de atención personalizada ao alumnado Moodle e coreo electrónico Poden poñerse en contacto ca profesora en calquera momento, non é preciso que usen só o horario fixado de tutorías e clases. 4. Modificacións na avaliación Traballos tutelados 40 Metodoloxía deseñada para promover a aprendizaxe autónoma dos estudantes, baixo a tutela do profesor. Está referida prioritariamente ao aprendizaxe do ?cómo facer as cousas?. Os traballos basearánse en temas do programa e profundizarán a parte teórica Proba de ordenación 30 Proba onde se presenta unha serie de elementos ou datos que teñen que ordenarse segundo un criterio dado no enunciado (cronolóxico, lóxico, xeográfico, cuantitativo, cualitativo, etc.). Lecturas 10 Lectura e reflexión persoal sobre textos que la profesora entrega con los temas Tarefas interactivas 20 Búsqueda de información sobre obras de arte do programa que deben ser entregadas a través de moodle *Observacións de avaliación: Todo o material que realice o alumnado será entregado a través de plataforma moodle 5. Modificacións da bibliografía ou webgrafía Terán que eliminarse monografías que non se poidan conseguir, dando prioridade a artigos en pdf e recursos web.

Competencias do título	
Código	Competencias do título
A1	CE1 ? Estar capacitado para investigar en temas de patrimonio cultural e bibliográfico documental
A2	CE2 ? Coñecer e manexar as técnicas museográficas e historiográficas
A3	CE3 ? Saber manexar e aplicar as novas tecnoloxías no eido do patrimonio cultural e bibliográfico documental
A8	CE8 ? Estar capacitado para a posta en valor e a difusión do patrimonio culturale bibliográfico documental
A10	CE10 ? Estar capacitado para deseñar, xestionar e organizar exposicións permanentes e temporais
B1	CB6 ? Posuir e comprender os coñecementos que acheguen una base u oportunidade de ser orixinais no desenvolvemento e/ou aplicación de ideas a miúdo nun contexto de investigación
B2	CB7 ? Que os estudantes saiban aplicar os coñecementos adquiridos nunha base ou oportunidade de resolución de problemas en contornos novos ou pouco coñecidos dentro de contextos máis amplos (ou multidisciplinares) relacionados coa súa área de estudo
B4	CB9 ? Que os estudantes saiban comunicar as súas conclusións e os coñecementos e razóns últimas que as sustentan a públicos especializados e non especializados dun modo claro e sin ambigüidades

B5	CB10 ? Que os estudantes posúan as habilidades de aprendizaxe que lles permitan continuar estudando dun xeito que haberá de se en gran medida autodirixido ou autónomo
B6	CG1 ? Expresarse correctamente, tanto de xeito oral como escrita nas linguas oficiais da comunidade autónoma
B7	CG2 ? Dominar a expresión e a comprensión de xeito oral ou escrita dun idioma estranxeiro
B8	CG3 ? Utilizar as ferramentas básicas das tecnoloxías da información e as comunicación (TIC) necesarias para o exercicio da súa profesión e para o aprendizaxe ao longo da súa vida
B12	CG8 ? Valorar a importancia que ten a investigación, a innovación e o desenvolvemento tecnolóxico no avance socioeconómico e cultural da sociedade
C1	CT1 ? Capacidade de análise e síntese
C2	CT2 ? Capacidade de resolución de problemas
C3	CT3 ? Habilidades para localizar e analizar información de fontes diversas
C9	CT10 ? Incorporar as TIC no proceso de investigación e a xestión da información, no análise de datos e a difusión e comunicación de resultados

Resultados da aprendizaxe			
Resultados de aprendizaxe		Competencias do título	
Coñecer os diferentes bens de interés cultural de Galicia e o seu réxime xurídico.		AP1 AP2 AP3 AP8 AP10	
Analizar a produción de bens culturais tanto do pasado como do presente			BP1 BP2 BP4 BP5 BP6 BP7 BP8 BP12
O museo como centro de investigación, de conservación e difusión dos bens culturais			CP1 CP2 CP3 CP9

Contidos	
Temas	Subtemas
1- Bienes culturales. 2.-Patrimonio. Generalidades. 3.-Gestión del patrimonio. 4- Museos 5-Funciones del museo. 6-Contenido y contenido de los museos. 7- Patrimonio cultural y turismo	1. Definición. categorías.declaración de BIC 2. Definición. Tipos de patrimonio. 3. Los profesionales 4. Definición, origen, clases y categorías de museos

Planificación				
Metodoloxías / probas	Competencias	Horas presenciais	Horas non presenciais / traballo autónomo	Horas totais

Análise de fontes documentais	A1 A2 A3 B5 B6 B7 B8 C1 C2 C3 C9	6	30	36
Estudo de casos	A8 A10 B1 B2 B4 B5 B6 B7 B12 C1 C2	8	32	40
Aprendizaxe colaborativa	B8 B12 C1 C2	2	4	6
Investigación (Proxecto de investigación)	A4 B1 B3 B10 C8	6	54	60
Discusión dirixida	A1 A2 A8 A10 B1 B2 B4 C1 C2 C3	2	6	8
Atención personalizada		0	0	0

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientativo, considerando a heteroxeneidade do alumnado

Metodoloxías	
Metodoloxías	Descrición
Análise de fontes documentais	leer, analizar y comentar fuentes documentales, planes directores e informes de rehabilitación de monumentos
Estudo de casos	estudio de varios casos de rehabilitación arquitectónica en Galicia así como de restauración de retablos
Aprendizaxe colaborativa	Dinámicas de grupo que se levarán a cabo en las horas de clase
Investigación (Proxecto de investigación)	Estudio concreto de casos prácticos que demuestren las habilidades adquiridas, valorando a capacidade de razoamento
Discusión dirixida	habrá que participar en un debate o foro que se planteará en clase sobre la temática de la asignatura

Atención personalizada	
Metodoloxías	Descrición
Análise de fontes documentais Estudo de casos	Atención personalizada en tutoría sobre as fontes documentais e bibliográficas así como sobre casos concretos de obras de restauración e rehabilitación

Avaliación			
Metodoloxías	Competencias	Descrición	Cualificación
Discusión dirixida	A1 A2 A8 A10 B1 B2 B4 C1 C2 C3	Discusión y debate sobre conservación de bienes culturales a partir de varios casos concretos	25
Aprendizaxe colaborativa	B8 B12 C1 C2	Traballo en grupo sobre un caso concreto	20
Análise de fontes documentais	A1 A2 A3 B5 B6 B7 B8 C1 C2 C3 C9	Analizar textos fundamentales en la historia de la restauración	25
Estudo de casos	A8 A10 B1 B2 B4 B5 B6 B7 B12 C1 C2	Estudiar in situ casos prácticos de conservación de bienes en museos	30
Outros			

Observacións avaliación

Aqueles/as alumnos /as que teñan algún tipo de excepcionalidade para vir a clase legalmente concedida, que falen co/a pofesor/a á comezos de curso para establecer as titorías e os sistemas de avaliación correspondentes.

Os criterios de avaliación son os mesmos para cada una de las oportunidades de evaluación.

Se avaliará toda prueba realizada individualmente y en grupo tanto en el aula como fuera.

Las pruebas no realizadas puntúan como cero.

La calificación de "no presentado" corresponde al alumno que no participase en ninguna prueba de evaluación

Fontes de información

Bibliografía básica	Bolaños, María(Ed.): La memoria del mundo. Cien años de museología,1900-2000 . Gijón, Ed. Trea, 2002 Fontenla San Juan, C.: Restauración e Historia del Arte en Galicia. CSIC, Santiago, 1997. González Varas, I.: Conservación de bienes culturales. Teoría, historia, principios y normas. Arte-Cátedra, Madrid, 1999. Macarrón, A.: Historia de la conservación y la restauración. Tecnos, Madrid, 1995. Macarrón Miguel, A; González Mozo, A.: La conservación y restauración en el siglo XX. Madrid, 1998. Monteroso Montero, J. M.: Protección y conservación del patrimonio. Principios teóricos. Tórculo edicions. Santiago, 2001. Riviere, Georges Henri: La Museología. Curso de Museología. Textos y testimonios . Madrid, Ed. Akal, reimpresión, 2009. VV.AA: Criterios para la elaboración del plan museológico. Madrid, Ministerio de Cultura, 2005
Bibliografía complementaria	

Recomendacións

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Historia dos Museos e do Coleccionismo/710521008

Materias que se recomenda cursar simultaneamente

Museografía/710521010

Materias que continúan o temario

Observacións

(*A Guía docente é o documento onde se visualiza a proposta académica da UDC. Este documento é público e non se pode modificar, salvo casos excepcionais baixo a revisión do órgano competente dacordo coa normativa vixente que establece o proceso de elaboración de guías